

PALEIS HET LOO

Prins Willem & het koninklijke feest

Welkom bij Paleis Het Loo!

U gaat met uw klas het lesprogramma 'Dieren bij het paleis' volgen. Hierbij hoort een voorbereidende les op school (45 minuten), een bezoek aan de stallen en de tuinen van Paleis Het Loo (60 minuten) en een afrondende les in de klas (45 minuten).

Tijdens 'Dieren bij het paleis' werkt u aan verschillende doelstellingen die zijn opgenomen per onderdeel van het lesprogramma.

'Dieren bij het paleis' sluit aan bij de kerndoelen van de leergebieden 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Kunstzinnige oriëntatie'.

In deze handleiding vindt u tips en alle materialen die u tijdens het lesprogramma kunt gebruiken. Heeft u vragen over 'Dieren bij het paleis'? Neemt u dan gerust contact met ons op. Wij zijn te bereiken via info@paleishetloo.nl of per telefoon: 055-5772400.

© Afdeling Educatie, Paleis Het Loo, 2018

Vorbereidende les (45 minuten)

Tijdens de voorbereidende les werken de leerlingen aan de volgende doelstellingen:

- Ik maak kennis met de geschiedenis van Paleis Het Loo.
- Ik maak kennis met de koningen en koninginnen die op Paleis Het Loo hebben gewoond.
- Ik leer om mij koninklijk te gedragen.
- Ik word enthousiast van het bezoeken van een museum.

In dit lesprogramma staat het prentenboek 'Prins Willem & het koninklijke feest' centraal.

'Prins Willem & het koninklijke feest' is het vervolg op het prentenboekverhaal 'Prins Willem danst'. Dit vervolgverhaal kan echter ook uitgevoerd worden zonder deel 1 met de klas gedaan te hebben. In deel 1 gaat Willem Waf op zoek naar iemand waar hij samen koninklijk mee kan dansen. In zijn zoektocht ontmoet hij allerlei dieren in en om het paleis. Helaas kan geen van deze dieren perfect samen met Willem dansen, totdat hij een echte prinses, Helga Hond ontmoet!

In dit vervolgverhaal ontvangt Willem Waf een gouden envelop. Daarin zit een uitnodiging van Helga Hond voor een koninklijk feest. Willem is dolblij en gaat gelijk op weg naar het paleis. Willem vraagt of zijn dierenvrienden ook mee gaan naar het feest, maar o jee ... wat blijkt ... het paleis wordt verbouwd! Wat nu? Met wat hulp van zowel nieuwe als al bekende vrienden lukt het de dieren om alsnog een groot feest te geven in de tuinen van Paleis Het Loo. Er is vuurwerk, muziek, taart en slingers. Zelfs de koning en de koningin komen naar het feest!

STAP 1 > Kennismaken met prins Willem en Helga Hond

U begint deze les door alle leerlingen zo om u heen te plaatsen dat zij u en het digibord goed kunnen zien. U laat een aantal pagina's zien uit het prentenboek 'Prins Willem danst'. Deze pagina's kunt u op het digibord projecteren met bijgevoegde PowerPoint-presentatie en u kunt de bijbehorende tekst voorlezen. Het doel is om leerlingen alvast vertrouwd te maken met hoofdpersoon Willem Waf en de manier waarop hij Helga Hond heeft ontmoet. De laatste dia vormt de start van het verhaal dat tijdens het bezoek verder zal worden verteld.

Dia 1

Dit leuke hondje is Willem Waf. Willem is geen gewoon hondje. Hij is een dansende hond! Willem danst niet zomaar een dansje. Nee, hij zwiert koninklijk in het rond! Alle kinderen zijn dol op het dansende hondje. Als hij even stopt met zwieren, roepen de leerlingen: 'Dans Willem, dans!' En dan zet Willem zijn koninklijke passen weer.

Dia 2

Bij het paleis ontmoet Willem allerlei dieren met wie hij probeert te dansen. Maar steeds lukt het niet. De pauw is te statig, het hert is te groot en de vis is te glibberig om mee te dansen.

Dia 3

Uiteindelijk komt Willem Waf bij het paleis. Het is heel groot en er staat een gouden hek voor! Gelukkig kunnen ze met de gouden sleutel naar binnen.

Dia 4

In het paleis ontmoet hij Helga Hond. Willem Waf is diep onder de indruk, een échte prinses! Helga draagt een kroon vol diamanten. Willem Waf vraagt verlegen: 'Helga, wil jij misschien met mij dansen?' Helga krijgt er rode wangetjes van en knikt zachtjes.

Dia 5

Voorzichtig zetten ze samen de eerste danspasjes. Ja hoor, het lukt! Willem Waf en Helga Hond dansen de sterren van de hemel. Helga hangt een echte sjerp over de schouder van Willem. Vanaf die dag heet dansende Willem; prins Willem.

Dia 6

Op een dag wordt er een gouden envelop bij prins Willem Waf bezorgd. Het is een koninklijke uitnodiging van prinses Helga. Ze schrijft: 'kom je morgen met al je dierenvrienden naar mijn feest?' Dat wil prins Willem heel graag! Van plezier danst hij in het rond. Hij doet zijn staart in de krul, hangt zijn koninklijke sjerp om en daar gaat hij: op weg naar het paleis.

STAP 2 > Koninklijke kleding

Er wordt een koninklijk feest gegeven op Paleis Het Loo. Een plek waar echte prinsen en prinsessen hebben gewoond. Nodig de leerlingen uit om zich ook als echte prinsen en prinsessen aan te kleden. U kunt ze vragen om verkleed naar school te komen of wellicht heeft u zelf verkleedkleden en attributen op school die u kunt gebruiken. Hun outfit kunnen ze nog mooier maken door een eigen kroontje te maken en versieren.

Gebruik werkblad 1 voor een mal van de kroon. Druk deze af op stevig papier, zo mogelijk gekleurd. Laat de leerlingen hun kroon uitknippen, versieren en voorzien van hun naam. Plak het kroontje op een lange strook die u vast kunt nieten zodat ze het kroontje op het hoofd kunnen dragen. Tijdens het bezoek aan de stallen en tuinen van Paleis Het Loo kunnen alle leerlingen hun eigen kroon dragen.

STAP 3 > Koninklijk zwieren

Op een koninklijk feest wordt uiteraard ook gedanst! Prins Willem kan dit heel goed, maar hoe ziet zijn dans er precies uit? Wat is koninklijk dansen precies? In het prentenboek komt meerdere keren het zinnetje 'Dans Willem, dans' terug. Bij dat herhalende zinnetje hoort een koninklijk dansje dat u kunt oefenen met uw leerlingen. Het is prettig als de leerlingen het kennen, want het komt terug tijdens het bezoek aan Paleis Het Loo. Het dansje is een opeenvolging van een aantal eenvoudig te imiteren bewegingen:

De houding

Gedurende de danspassen is het de bedoeling de volgende houding aan te nemen:

U staat met een rechte rug en de schouders iets naar achteren.

De kin wijst licht omhoog.

U staat op uw tenen.

Uw armen zijn gestrekt omlaag langs uw lichaam.

Uw vingers zitten recht tegen elkaar aan en wijzen naar buiten.

Handpalm wijst naar beneden.

De danspassen

Als u de houding onder de knie heeft, gaan we naar de danspassen die uitgevoerd worden bij de kreet 'Dans Willem, dans!':

U staat op uw tenen met uw voeten naast elkaar.

U maakt met kleine stapjes op uw tenen een heel rondje op dezelfde plek.

Als u het rondje gemaakt hebt, stapt u met uw rechervoet een pas naar voren.

Uw rechervoet staat nu plat op de grond en op links staat u nog op de tenen.

U buigt door uw knieën en maakt een lichte buiging.

Veel dansplezier! Denk goed aan uw houding!

Workshop

Om de leerlingen kennis te laten maken met koninklijk dansen, kunt u desgewenst ook een dansworkshop aanvragen bij de Afdeling Educatie van Paleis Het Loo. De workshop wordt vervolgens bij u op school verzorgd door een ervaren dansdocent. Meer informatie over deze workshop kunt u opvragen via educatie@paleishetloo.nl of per telefoon: 055-5772465.

STAP 4 > Op naar Paleis Het Loo!

De leerlingen zijn er helemaal klaar voor. De koninklijke kleding is aangetrokken, het kroontje is gemaakt, het dansje is ingestudeerd. Om de leerlingen alvast kennis te laten maken met de stallen en de tuinen van Paleis Het Loo kunt u gebruik maken van de foto's in het vervolg van de PowerPointpresentatie. In de stallen en de paleistuinen gaan de leerlingen samen met Willem Waf, Helga Hond en de andere dieren op weg naar het koninklijke feest.

Dia 7

Dit is een filmpje van Paleis Het Loo. Zijn de leerlingen weleens bij het paleis geweest? Wat kunnen ze er nog over vertellen? Weten ze wat een paleis is, hoe oud het is en wie er gewoond hebben?

Paleis Het Loo is al meer dan 300 jaar oud! Het was ooit het woonhuis van koningen en koninginnen*. Tegenwoordig is het een museum waar je kan zien hoe mensen vroeger leefden. Wat is een museum?

**Ter vergelijking: een kasteel is een woonhuis voor ridders en jonkvrouwen.*

Dia 8

Koningen en koninginnen kwamen in de zomer naar Het Loo. Gaan de leerlingen zelf ook weleens in de zomervakantie naar een ander huis? In dit grote paleis was geen toilet en geen douche. Dat was toen heel normaal. Zelfs de koning en koningin hadden geen toilet! Toch was het voor iedereen duidelijk dat ze heel rijk waren en dat dit echt een paleis was.

Waarom kan je dat zien?

1. Het is een groot gebouw.
2. Er liggen grote en mooie tuinen omheen, met fonteinen.
3. Het heeft allerlei torentjes en andere versieringen die je bij gewone huizen niet ziet.

Dia 9

Dit waren de eerste bewoners: Willem en Mary. Kun je zien dat zij koning en koningin zijn? Waaraan kan je dat zien? Waarom hebben zij zulke mooie kleding aan? U kunt deze dia linken aan het dansje dat de leerlingen net hebben geleerd. Gaat dat dansen wel met zo'n grote rok? Wat denken ze? Het was natuurlijk best lastig om in zo'n wijde jurk te dansen. Ook kunt u de leerlingen laten nadenken over een koninklijke houding. Hoe loopt een koning(in) in deftige kleding? Laat de leerlingen het uitbeelden. Kin iets omhoog, rechtop staan en langzaam lopen. Deze koninklijke houding komt ook terug in het prentenboek.

Dia 10

Rondom Paleis Het Loo ligt het grootste bos van Nederland. Het is meer dan 20.000 voetbalvelden groot! Het was een van de redenen dat mensen graag op Het Loo waren. Al die ruimte, de natuur en uiteraard de vele dieren. Kunnen de leerlingen er een paar noemen? (herten, vogels). Een deel ervan komt straks ook weer terug in het verhaal 'Prins Willem & het koninklijke feest'.

Dia 11

Naast de bossen hoort bij het paleis ook een grote en mooie tuin. Hiermee lieten de koning en koningin zien hoe rijk ze waren. De tuin die je nu bij Paleis Het Loo kunt bekijken, ziet er bijna hetzelfde uit als de paleistuin van 300 jaar geleden. Wat maakt de tuin zo bijzonder denk je? Wat is er anders aan deze tuin wanneer je hem vergelijkt met je eigen achtertuin?

Kom tot de conclusie dat de linker- en rechterhelft van de tuin bijna gelijk zijn (symmetrisch), er staan beelden in de tuin, er zijn fonteinen.

Dia 12

Dit zijn de stallen van Paleis Het Loo. Om naar het paleis te reizen, gebruikte men 300 jaar geleden een koets. Treinen en auto's waren er nog niet. Voor de koets werden paarden gespannen. Die trokken de koets vooruit. Ook bij Paleis Het Loo zijn stallen te vinden. Vroeger stonden de paarden aan de rechter- en de linkerkant van dit gebouw. Hoeveel paarden had de koning? Wat denken de leerlingen? Er was ruimte voor 88 paarden.

In het midden van het gebouw stonden de koetsen. Die staan nu nog steeds op die plek! Het zijn hele oude koetsen. Bij hele bijzondere gebeurtenissen wordt er soms nog één gebruikt door onze huidige koning. Weten de leerlingen wie dat is? Koning Willem-Alexander.

De koning komt heel soms nog weleens naar Paleis Het Loo met zijn gasten om daar een ritje te maken door de bossen op zijn paard. Als hij dat doet, dan neemt hij ook zijn eigen paarden mee.

Bezoek Paleis Het Loo (60 minuten)

Tijdens de voorbereidende les werken de leerlingen aan de volgende doelstellingen:

- Ik maak kennis met de geschiedenis van Paleis Het Loo.
- Ik maak kennis met de koningen en koninginnen die op Paleis Het Loo hebben gewoond.
- Ik leer om mij koninklijk te gedragen.
- Ik word enthousiast van het bezoeken van een museum.

Bij het Entreegebouw van Paleis Het Loo wordt u met uw klas ontvangen door de museumdocent. Wij verzoeken u de bevestiging van de museumles mee te nemen. De museumdocenten hebben het prentenboek 'Prins Willem & het koninklijke feest' bij zich en zullen aan de hand van dit verhaal uw klas in twee groepen kennis laten maken met de stallen en de tuinen van Paleis Het Loo*. Het is handig om de twee groepen voorafgaand aan het bezoek alvast te maken. De museumdocent zal het prentenboekverhaal levendig vertellen en de leerlingen uitnodigen tot activiteiten. Tijdens de route wijst de museumdocent regelmatig op koninklijke aspecten om de leerlingen heen. Zo wordt het bezoek aan de koninklijke omgeving nog duidelijker.

Aandachtspunten en veel gestelde vragen:

- De museumles is gericht op kinderen. De duur van de museumles is daarom beperkt en richt zich op een deel van de paleistuin en de stallen. Het paleis zelf is gesloten tot 2021. Dit in verband met de verbouwing van het paleis*.
- Hoeveel ouders/begeleiders mogen er mee?
Zoveel als nodig is voor het vervoer naar of ter begeleiding van het lesprogramma op Paleis Het Loo. Het is wenselijk om in ieder geval per 4 á 5 leerlingen een begeleider/ouder mee te nemen.
- Bij aankomst bezoeken alle leerlingen eerst het toilet in het Entreegebouw om verdere plaspauzes te beperken.
- Wij raden u aan om de tassen zoveel mogelijk op school of in de auto te laten. Op deze manier kunnen de leerlingen hun energie richten op het programma.
- Laat de leerlingen jassen aanhouden afhankelijk van het weer. Dit lesprogramma vindt buiten plaats.
- Tijdens het lesprogramma is er geen gelegenheid om te pauzeren met eten/drinken. Dit is wel mogelijk vooraf of na afloop van het programma. Het nuttigen van zelf meegebrachte consumpties is toegestaan. Ook kunt u gebruik maken van één van de restauraties in en om Paleis Het Loo wanneer deze geopend zijn.
- Mogen er ook (jongere) broertjes/zusjes mee?
Tijdens het bezoek van een klas is het praktisch en prettig wanneer er geen extra kinderen aansluiten. Op deze manier ligt de focus van de museumdocenten en van u als begeleider bij de bezoekende klas. Kinderen zijn natuurlijk van harte welkom bij Paleis Het Loo tijdens regulier gezinsbezoek.

* Wegens een grootschalige verbouwing is het paleis zelf gesloten tot medio 2021. De stallen en tuinen van Paleis Het Loo zijn wel jaarlijks BuitenGewoon Open in de periode april t/m september. Scholen zijn dan van harte welkom om één van onze lesprogramma's te volgen in de stallen en/of de tuinen. In de periode oktober t/m maart biedt de Afdeling Educatie van Paleis Het Loo op maat gemaakte museumlessen bij u op school. Kijk voor meer informatie op www.paleisHetLoo.nl/basisonderwijs

Afrondende les (45 minuten)

Tijdens de afrondende les werken de leerlingen aan de volgende doelstelling:

- Ik leer om het bezoek aan de Stallen & Tuin van Paleis Het Loo te verwerken in een tekening.

STAP 1 > Reflectie

Bespreek met de leerlingen het bezoek aan de stallen en de tuinen van Paleis Het Loo na. Hoe was het om een kijkje te nemen in de stallen en tuinen? Hoe was het om daar een kijkje te nemen? Weten ze nu wat een museum is?

STAP 2 > Willem Waf en Helga Hond in de koninklijke tuin

U sluit dit lesprogramma af door de kleurplaat op werkblad 2 voor alle leerlingen op A3-formaat uit te printen. Een deel van de kleurplaat is reeds ingetekend. Dit deel kan ingekleurd worden. Op het werkblad is ruimte gelaten voor de leerlingen om, naar eigen inzicht, een deel van de kleurplaat verder te bedenken en te tekenen. De leerlingen kunnen bijvoorbeeld de tuin verder aftekenen door bloemen toe te voegen die ze tijdens het bezoek aan de paleistuin hebben gezien. Ze kunnen er ook voor kiezen om de andere dieren uit het verhaal erbij te tekenen of misschien fantaseren ze liever over het aantal kinderen dat Willem Waf en Helga Hond later gaan krijgen en hoe die eruitzien.

